

Ukáž, čo vieš

Záver školského roka bol pre žiakov výtvarného odboru ZUŠ v Brusne akoby záverečnou skúškou zručností. Aby výtvarníci ukázali, čomu sa počas školského roka venovali a čo ich najviac zaujalo, usporiadali sme tvorivý deň na prvom stupni v základnej škole, ktorú navštevujú. Tam výtvarníci pred svojimi spolužiakmi prezentáciou vedomostí a vlastnej tvorby preukázali, že na výtvarnej v ZUŠ nie len tvoríme, ale sa aj veľa nového z umeleckého sveta naučíme. Spoločné tvorivé chvíle si výtvarníci so spolužiakmi užili v priamom prenose. Výsledkom boli originálne grafické diela.

V triede prvákov ako prvý predstavil Timurko Boroš objekty vyrobené z odpadového materiálu ako napr. balónomety, rakety a areál s tobogánom, šmýkačkou a bazénmi. Timur porozprával ako objekty vznikali, aký konkrétny materiál bol na ne použitý a aké nevyhnutné pomôcky (výtvarné prostriedky) musel on a jeho spolužiaci použiť na spájanie častí či záverečné zdobenie. Porozprával o tom, ako sa dajú zúžitkovať odpadové materiály ako plast, papier, či kartón a že použitý kelímok, či slamka nemusia vždy skončiť iba v koši, pretože z nich môže vzniknúť niečo nové, prípadne niečo užitočné alebo aj zábavné.

Ďalším prvákom, ktorý odprezentoval zaujímavú tému bol Šimonko Šesták. Najprv spolužiakom vysvetlil pojem animácia, porozprával o druhoch animácií, o tom, koľko úsilia a hlavne času si vyžaduje tvorba krátkeho animovaného filmu. K hovorenému slovu pripojil aj obrazovú a video prílohu, kde si mohli všetci pozrieť starší typ animácií ale aj tie najnovšie. Na záver predstavil prostredníctvom videoukážky vlastnú tzv. krátku plastelínovú animačnú prácu a prácu jeho spolužiakov prvákov. Šimonko vysvetlil ako na začiatku pracovali s plastelínou, ako si pripravili pozadie pre scény. Ďalej porozprával o pravidlách fotografovania snímok a prezradil podstatu zvláštnych efektov (napr. lietanie pomocou priesvitného silonového vlákna, zmenšovanie tvarov uberaním plastelínovej hmoty a i.).

Treťou prezentovanou výtvarnou technikou bola grafika. Tá najviac oslovila prváčku Lindušku Chromekovú, ktorej sa podarilo charakterizovať tento neznámy pojem pre jej spolužiakov veľmi výstižne. Vysvetlila podstatu techniky a obrazovými ukážkami priblížila jej rôzne druhy. Vymenovala pomôcky, ktoré využili ona a jej spolužiaci na vznik grafických dielok. Predstavila špeciálne grafické nástroje – rydlá, ihlu, farby i rôzne matrice ako CD, linoleum, roentgenový snímok a nevyhnutné pomôcky ako je valček či lyžica. Linduška upozornila spolužiakov na výhody grafickej tvorby: “z jednej matrice vznikne naraz mnoho dielok a tlač z matric možno využiť viackrát a aj v inej farbe”.

Prváci si spoločne v závere vyskúšali jednoduchú grafiku. Do polystyrénovej doštičky vyryli ľubovoľné tvary, valčekom na ňu naniesli farbu a otlačili na čistý, či farebný výkres. Vznikli nápadité dielka.

Medzi druhákmi prezentovali výtvarnú techniku Júlia Lokšová a Viktória Halgašová. Vysvetlili spolužiakom nové pojmy, vymenovali druhy, ukázali pomôcky potrebné k výtvarnej tvorbe a nechýbali ani ukážky prác. Ich spolužiaci si vyskúšali vyškrabávanie ihlou do CD, tzv. techniku suchej ihly. Dievčatá poradili spolužiakom ako si ušetriť tuš a namiešať si rovnako kvalitnú hmotu rôznej farby, ktorá po zaschnutí umožní vyškrabávanie do papiera. Podklad však musí byť vrstva vosku – mastnejšie voskové farbičky nanesené rovnomerne.

Tretiaci doniesli so sebou do triedy okrem výkresov aj veľké kartónové divadlo. Jeho autorkou bola Ninka Môciková, Nina Borošová a Filip Pavlovský. Ninka vysvetlila spolužiakom pojmy súvisiace

s divadelným umením ako napr. bábkoherec, scéna, pódium. Predstavila bábky z rôznych materiálov (papier, drevo, textil) ako napr. maňušky, bábky na tieňohru, zhora ovládané marionety, zdola vodené javajky, čiernodivadelné bábky a nadrozmerne bábky. Tretiakovi Patrikovi Jurčovi sa podarilo vyrobiť väčšiu javajku, ktorá bola tiež odprezentovaná. Na záver si žiaci mohli vyskúšať ovládanie bábok.

Štvrtáčky medzi spolužiakmi prezentovali techniku kaširovania a počítačovú animáciu. Alicka Múková najprv vysvetlila pojem kaširovanie, potom vymenovala a ukázala pomôcky, ktoré používala pri výrobe kaširovanej masky. Zhotovila masku svojho psieho domáceho miláčika. Žiaci mohli obdivovať rôzne druhy masiek vyrobených žiakmi ZUŠ - od fašiangových zvieracích motívov, ukážky rozprávkových postavičiek až po benátske škrabošky, ktoré Alicka odprezentovala.

Najväčší úspech mala Kristínka Filipková, ktorá predstavila spolužiakom počítačovú animáciu. Najprv vysvetlila základné pojmy aby jej spolužiaci rozumeli (animácia, softvér, Win Movie Maker, Skicár, ipod, tablet a i.). Potom porozprávala o začiatkoch a o modernizácii animátorskej tvorby v histórii filmového umenia (ukážka ručne kreslenej niekoľko stostranovej animácie na papierovom bloku a ukážka modernej pc animácie). Následne prerozprávala postup práce pri tvorbe vlastnej počítačovej animácie, na ktorej pracovala doma. Originálnu vlastnú animáciu uverejnila na youtube, kde si ju môže každý prehrať aj so zvukom.

Každý účastník tvorivých dielní si hrdo odniesol domov nie len vlastný výtvor, ale aj príjemný umelecký zážitok. Výtvarníci ZUŠ napriek počiatocnej malinkej tréme, prezentáciu zručností a vedomostí zvládli výborne. Vyskúšali si aké náročné ale aj zábavné a pútavé môže byť učenie iných. Na rok sa tešíme na ďalších prezentujúcich žiakov a ďalšie výtvarné techniky. Na záver chcem poďakovať za asistenciu pri výtvarných činnostiach, počas tvorivých dielní, starším výtvarníkom ZUŠ Eliške Faškovej, Stanke Tomkovej a Ninke Borošovej.

Mgr. Ivica Handlovská, PhD.